

KORTE ANALYSER AV DEN RELIGIØSE NATUREN TIL SCIENTOLOGY



J. GORDON MELTON, PH.D.
USA
10. mai 1981

SAMUEL S. HILL, PH.D.
USA
12. august 1979

GARY D. BOUMA, PH.D.
Australia
30. oktober 1979

IRVING HEXHAM, PH.D.
Canada
6. februar 1978

KORTE ANALYSER AV DEN RELIGIØSE NATUREN TIL SCIENTOLOGY



J. GORDON MELTON, PH.D.
USA
10. mai 1981

SAMUEL S. HILL, PH.D.
USA
12. august 1979

GARY D. BOUMA, PH.D.
Australia
30. oktober 1979

IRVING HEXHAM, PH.D.
Canada
6. februar 1978

KORTE ANALYSER AV
DEN RELIGIØSE NATUREN TIL SCIENTOLOGY

INNHold

Et kort studium av Scientology-religionen J. GORDON MELTON, PH.D.	1
Scientology, en ny religion SAMUEL S. HILL, PH.D.	5
Er Scientology en religion? GARY D. BOUMA, PH.D.	9
Den religiøse statusen til Scientology IRVING HEXHAM, PH.D.	11

Introduksjon

Scientology-religionen har, siden sin begynnelse tiltrukket seg stor interesse fra lærde innen religion rundt om i verden.

Dette heftet inneholder fire korte analyser fra de hundrevis av eksisterende studie ne publisert om Scientology. De ble skrevet i årene 1978 til 1981. Feres forfatterne deres representerer unike perspektiver og geografisk og filosofisk mangfold.

ET KORT STUDIUM AV SCIEN TOLOGY- RELIGIONEN

J. GORDON MELTON, PH.D.

Dr. Melton skrev i 1981:

Jeg er lederen av Institute for the Study of American Religion (Instituttet for studiet av amerikansk religion) som ligger i Evanston i Illinois, et forsknings senter for studiet av små religiøse grupper i USA. Jeg har vært leder av denne institusjonen i de siste 10 årene.

Jeg er ordinert prest i United Methodist Church (Forente metodistkirken) etter å ha blitt ordinert i 1968, og jeg er presten til Emanuel United Methodist Church i Evanston i Illinois og har hatt denne stillingen i tre og et halvt år.

Jeg er medlem av Samfunnet for vitenskapelig studium av religion og Den amerikanske foreningen for kirkehistorie.

Jeg har mottatt graden Bachelor of Arts fra Birmingham Southern College; jeg har studert på og mottatt en Mastergrad i teologi fra Garrett Theological Seminary, forbundet med United Methodist Church, og jeg har mottatt en ph.d. i religioners historie og litteratur fra Northwestern University (1975).

Jeg er forfatteren av sju bøker og var en av redaktørene for *The Encyclopedia of World Methodism* og forfatteren av *Directory of Religious Bodies in the United States*.

I de siste 16 årene, i tillegg til mine plikter som prest og ansvaret som leder av Institute for the Study of American Religion, har jeg forsket på og har fullført skrivingen av *The Encyclopedia of American Religions*, et omfattende oppslagsverk som undersøker nesten 1200 amerikanske religioner og beskriver historien, praksiser og troen i hver av dem.

Så vidt jeg vet, er dette det første arbeidet av slik karakter i denne størrelsesordenen siden 1936.

Jeg har undersøkt Scientology i min egenskap både som en prest i United Methodist Church og som leder av Institute for the Study of American Religion. Basert på min omfattende erfaring som en lærd av religiøse bevegelser; mine studier av læresetningene, troen og praksiser til Scientologykirken, mine besøk til flere Scientologykirker (inkludert Scientologykirken i Missouri), og mine langvarige besøk hos flere prester i Scientologykirken, opplever jeg at det er en religion i ordets fulle betydning. Den har en godt uttenkt doktrine, inkludert en tro på et Høyeste vesen, en tro på frihet for ånden og udødeligheten av ånden, et system av tilbedelse og liturgi, et omfattende prestelig veiledningsprogram og en avdeling for å nå ut med service til lokalsamfunnet, som virkeliggjør doktriner og troen til Kirken. Et slikt helhetlig program er sjeldent oppnådd av en ny religion i dens første generasjon. Min undersøkelse av Kirken inkluderer personlig deltagelse i en Scientology-bryllupsseremoni så vel som deltagelse på søndagsandakten til Kirken. Ritualene til kirken, inkludert dets tilbedelse, bryllup, dåp og begravelser, er tydelig beskrevet i *Seremoniene til Founding Church of Scientology* og i *Scientologykirkens bakgrunn og seremonier* De følger tradisjonelle mønstre og ledes av presten i Kirken.

Scientologykirken gjør seg til talsmann for en tro på og hengivenhet overfor og tilbedelse av et «Høyeste vesen», så vel som en tro på udødelighet for ånden og at mennesket er et åndelig vesen. Dette er tydelig i hele livet til gruppen – programmet som Kirken har satt opp, i dens tro og praksiser, og i litteraturen, inklusive bøkene nevnt ovenfor.

Dens tro, tilbedelse og forhold til Gud eller et Høyeste vesen er ytterligere bevist i Kirkens program av prestelig omsorg, gruppetilbedelse, dens lokalsamfunnsliv og program for åndelig vekst.

Kirken beskjeftiger seg med grunnleggende religiøse spørsmål om hvor vi kommer fra, hvorfor er vi her og hvor går vi.

Scientologykirken holder regelmessig søndagsandakt, som selv om den ikke er ukens hovedfokus slik som i Metodistkirken, ikke desto mindre gir samfunnstilbedelsen for gruppen.

Kirken sprer regelmessig dens tro gjennom tradisjonelle kanaler av liturgi, disseminering av dens religiøse publikasjoner og i dens programmer for lokalsamfunnet.

Scientologykirken er absolutt en religion i ordets fulle betydning.

J. GORDON MELTON

10. mai 1981

J. Gordon Melton er grunnlegger og leder av Institute for the Study of American Religion i Santa Barbara i California. Han har ledet et program for forskning på mange forskjellige amerikanske religioner, med spesiell oppmerksomhet på nye religiøse bevegelser, som har blitt så fremtredende i USA siden 1965. Han er forfatter/redaktør av mer enn 20 bøker, deriblant Encyclopedia of American Religions (4. utgave, 1994), The Cult Experience, New Age Encyclopedia, Religious Leaders of America, og mest nylig, Encyclopedia of African American religion. Dr. Melton er en autoritet i United Methodist Church og har tjenestegjort ved departementet for religiøse studier ved University of California.



SCIENTOLOGY EN NY RELIGION

SAMUEL S. HILL, PH.D.

Dr. Hill skrev i 1979:

Jeg er en profesjonell lærd i feltet for religiøse bevegelser i USA, som kan bevises på følgende måter:

- a. Jeg holder en ph.d.-grad i religion fra Duke University.
- b. Jeg har vært professor i religion i 20 år, med 1 år på Stetson universitet, 12 ved universitetet i North Carolina ved Chapel Hill og ved university of Florida siden 1972.
- c. Jeg har utgitt tre bøker og tallrike artikler om emnet.
- d. Jeg underviser regelmessig i dette emnet.

I løpet av det siste halvannet året, har jeg spesialisert meg i studiet av Scientologykirken og anser at jeg er profesjonelt kompetent til å vurdere dens karakter og natur.

To bedømmelser gjennomtrenger alle mine vurderinger av den. Den første er at den er en ny, ung, prematur religiøs organisasjon som må bli sett på som at den fortsatt dannes, fortsatt er under utvikling, fortsatt finner veien sin – egenskaper som holder stikk for alle nye religioner. Den andre er at den har mye mer til felles med østlige religioner, slik som Hinduismen og Buddhismen, enn den har med de to vestlige bibelske trosretningene, Kristendom og Jødedom. Det er vesentlig at Scientology blir bedømt ut fra sine egne standarder, som er nærmere til orientalske enn vestlige, snarere enn gjennom påtvingingen av vestlige kategorier. Om den passer vestlige verdier, krav og antakelser er irrelevant for om den er en religion eller ikke.

Jeg konkluderer med at Scientology lever opp til definisjonen av religioner, i det den, som de alle, har fire standard komponenter:

- a. *Trosbekjennelse.* Den underviser den vitale eksistensen av en i siste instans åndelig side av virkeligheten.
- b. *Kodeks.* Den lever med en sterk etisk sans, fremhever verdier og skiller mellom godt og ondt, riktig og galt.
- c. *Sekt.* (I betydningen en tilbedende gruppe.) Den søker systematisk å relatere folk til den åndelige siden av virkelighet, til Endelig virkelighet, det Høyeste vesen, eller Gud.
- d. *Samfunnet.* Den har en tydelig følelse av gruppetilhørighet og er et organisert religiøst samfunn.

Disse fire elementene betraktes vanligvis som å utgjøre en religiøs bevegelse hvor som helst.

I samsvar med dette er det en ekte religion, med dens egne overbevisninger og praksiser. Grunnleggende sett er Scientology en teori om kunnskap eller en måte å forstå hvordan medlemmer vet hva det Høyeste vesen er og hvordan man kan delta i det for å forbedre personlig og sosial helse. Gjennom denne typen av å vite eller forstå eller tilbedelse, gjenkjenner personen seg selv, oppnår bevisstheten om seg selv og er i et helbredende forhold til Gud. I denne prosessen av å komme frem til sann åndelig frihet, renses ens liv fra barrierer og hindringer for denne friheten og gjøres helhetlig og lykkelig, som meningen var. I dette henseende er den temmelig lik Hinduismen og Buddhismen.

Scientology anerkjenner realiteten av den Endelige virkeligheten eller Gud. «Gud» er mindre et personlig «Høyeste vesen» her enn en «Endelig virkelighet», slik ting endelig og i sin reneste form er, derfor veien til et fullt liv ment for og tilgjengelige for alle mennesker. Gjennom bruken av åpenbaring som ofte tar form av teknikker, kan mennesker oppnå forbundetheten til og deltakelse i det Høyeste vesen. I disse henseender er Scientology mer østlig enn vestlig og mer Buddhisme enn Hinduisme. Den streber etter opplysning gjennom forbundetheten til hvordan ting virkelig, i siste instans er.

Den viktigste måten av religiøs opplevelse og tilbedelse, er prestelig rådgivning. Dette består av anvendelsen av Scientology ved en prest i kirken til et medlem av

menigheten. Dette er den viktigste måten en person opplyses gjennom, relateres til det Høyeste vesen. Det finnes offentlige tjenester, men de er mindre grunnleggende i Scientologys forståelse enn prestelig rådgivning. I denne rådgivningen er det den faktiske forbundetheten med Gud oppstår.

Scientology som en religion insisterer ikke på religiøs monoisme, for eksempel, man får lov til å praktisere både Scientology og noe annet, f.eks. Romersk Katolisisme. Her faller den også mer inn i en østlig stil, ved å tolerere en mangfoldighet av lojalitet og engasjement. I praksis er det imidlertid bare noen få scientologer som også praktiserer en annen religion. Scientology har utviklet seg fra «Dianetics», en teori og teknikk for å realisere et sunt liv, til en kirke i løpet av de siste 29 årene. Min spekulasjon er at, ettersom utviklingen modnes ytterligere, er det tilbøyelig til å være mindre oppmuntring til å holde fast på to trosretninger, og stadig mindre utøving av den muligheten. Med andre ord, jeg ser den som en religion som i stigende grad blir mer bevisst om seg selv som en religion.

Uttrykket «en anvendt religiøs filosofi» beskriver Scientology temmelig godt – men bare hvis uttrykket er frigjort fra en dominerende vestlig religiøs ramme. Hva uttrykket betyr på den positive siden, er:

- a. Scientology er religiøst, fordi det gir kunnskap og metoder for å være relatert til det Høyeste vesen.
- b. Det legger vekt på resultater (derfor: «anvendt») slik som større selvinnsikt, forståelse, helse og lykke.

På den andre siden, ved å bruke «filosofi» peker den på en innstilling, et perspektiv, snarere enn en utdypet teologi om en personlig gud basert på historiske begivenheter (som er tilfellet med de bibelske trosretningene).

Ifølge alle kjente amerikanske standarder, juridiske, praktiske og religiøse, bedømmer jeg Scientologykirken for å være hva navnet betegner, en sann religiøs organisasjon.

SAMUEL S. HILL

12. august 1979

På det tidspunktet han skrev dette, var dr. Hill professor i religion ved University of Florida.



ER SCIENTOLOGY EN RELIGION?

GARY D. BOUMA, PH.D.

Jeg har blitt spurt om min profesjonelle oppfatning på spørsmålet:

Er Scientology en religion? Jeg har følgende profesjonelle kvalifikasjoner som er relevante til denne saken:

B.A. Calvin College (gresk og filosofi)

B.D. Princeton Theological Seminary (kirken og samfunnet)

M.A. Cornell universitet (sosiologi)

Ph.d. Cornell universitet (religionssosiologi)

Jeg har vært aktiv i vitenskapelig studium av religion i over et tiår, og i løpet av den tiden har jeg publisert omfattende i feltet, ledet symposier på definisjonen av religion, og holdt foredrag om religionssosiologi på Dalhousie University, Michigan State University og Monash University.

Jeg har lest forskjellige bøker om Scientology og besøkte kirken i Victoria. På grunnlag av disse dokumentene og det besøket er det min profesjonelle oppfatning at Scientologykirken med rimelighet kan kategoriseres som en religion. Tillat meg å utdype.

Selv om det finnes noe debatt i studiet av religion angående definisjonen av religion, ville alle de konkurrerende definisjonene uten debatt omfatte Scientologykirken og dens tro og praksiser som en religion. Debattene i feltet sentrerer seg om nytten av å bruke uttrykket religion om grupper som har et system av meninger som ikke har et tydelig angitt meningssystem som er forankret i og uttrykt rundt en grunnleggende forpliktelse til et overnaturlig vesen, prinsipp eller entitet. Siden Scientologys kodeks

klart sentrerer og strømmer fra en slik forpliktelse, ville det ikke være noen tvil blant religionssosiologer at man i Scientology har å gjøre med en religion.

Emile Durkheim, en av grunnleggerne av religionssosiologi, definerte religion som «et enhetlig system av overbevisninger og praksiser i forhold til hellige ting ... som forener inn i et enkelt moralsk samfunn kalt en kirke, alle de som holder seg til dem».

Gerhard Lenski definerer i sin innflytelsesrike bok «The Religious Factor», religion som «et system av tro som medlemmene av en gruppe har til felles, om naturen til krefter som i siste instans former menneskets skjebne, og praksisene som er forbundet med dette».

Hvis man bruker disse definisjonene av religion, ville man helt klart konkludere med at Scientology er en religion.

GARY D. BOUMA

30. oktober 1979

På det tidspunktet han skrev dette, var dr. Bouma på fakultetet til departementet for antropologi og sosiologi ved Monash University i Clayton i Victoria i Australia.

DEN RELIGIØSE STATUSEN TIL SCIENTOLOGY

IRVING HEXHAM, PH.D.

Dr. Hexham skrev i 1978:

Jeg har blitt spurt om min profesjonelle oppfatning angående Scientologys status som en religion. Jeg har studert materialene til kirken, snakket med medlemmer av kirken og lest bøker om Scientology. Som et resultat av dette arbeidet, er jeg nå i en posisjon til å kommentere Scientologys status som en religion.

Jeg burde kanskje si noe om meg selv for å gjøre det mulig for hvem som helst som måtte lese dette å bedømme gyldigheten av mine konklusjoner.

Jeg er en evangelisk Kristen og fikk min akademiske grad i religionsstudier fra University of Lancaster hvor jeg studerte med professor Ninian Smart. Etter dette forsket jeg i historien om religioner ved University of Bristol med pastor F.B. Welbourn. Som uteksaminert student konsentrerte jeg mitt arbeide på samspillet mellom religion og samfunn, for min mastergrad studerte jeg nye religiøse bevegelser i Storbritannia og for min doktorgrad forholdet mellom Calvinisme og Afrikansk nasjonalisme i Sør-Afrika. Siden jeg ble ferdig uteksaminert har jeg opprettholdt en interesse i religion i det sørlige Afrika og i nye religiøse bevegelser i det vestlige samfunnet. På det nåværende tidspunktet er jeg assisterende professor i religionsfilosofi ved Regent College i Vancouver. Som et college for eksamen av høyere grad, er Regent College en teologisk skole som er fast forpliktet til den kristne religionen.

Et av de største problemene med å diskutere den religiøse naturen til enhver bevegelse er spørsmålet om definisjonen av religion. Selv om lærde byr på mange forskjellige definisjoner av religion, kan de, svært bredt, deles inn i to hovedtyper. Det finnes de definisjonene som definerer religion i form av en kultisk organisasjon, og det er de

definisjonene som definerer religion i form av en måte å leve på. For å vurdere den religiøse naturen til Scientology begynte jeg med å bruke definisjonen gitt av professor Ninian Smart, som er en av verdens ledende autoriteter innenfor religionsstudier. Denne definisjonen ble gitt på et kollokvium ved University of Lancaster i desember 1969 og er å finne i professor Smart sin artikkel med tittelen «Meningen i og betydningen av religion». På slutten av seksjon en av hans artikkel, avsnittshenvisning 2,60, gir Professor Smart følgende definisjon:

Et sett med institusjonelle ritualer som er identifisert med en tradisjon og uttrykker og/eller vekker hellige sentimentert rettet mot et guddommelig eller transguddommelig fokus sett i sammenheng med den menneskelige fenomenologiske omgivelsen og i det minste delvis beskrevet av myter eller av myter og doktriner.

På grunnlag av denne definisjonen og hva jeg har lært om Scientology synes det klart at både læren og praksisen til Scientologykirken i Britisk Columbia kvalifiserer Scientology til å kunne defineres som en religion. Det virker også tydelig for meg at Scientology kan klassifiseres som en religion i form av definisjoner som ville se religion som en helhetlig måte å leve på. Med hensyn til dette vil jeg henvise deg til en annen artikkel fra et kollokvium som ble levert ved University of Lancaster i 1969 av pastor F.B. Welbourn. Tittelen på denne artikkelen er «I retning av eliminering av begrepet religion». I denne artikkelen argumenterer pastor Welbourn veldig sterkt for en forståelse av religion som en helhetlig måte å leve og ikke bare som en kultisk aktivitet. I form av hans definisjon ville det overhodet ikke være noen vanskelighet med å gjenkjenne Scientology som en religion.

Som avslutning vil jeg gjerne tilføye at mitt standpunkt angående den religiøse naturen til Scientology ligner den til dr. Roy Wallis. Som meg selv, mener han at Scientology er et ekte uttrykk for religiøs tro. Men akkurat som meg selv, ville han være kritisk overfor bestemte overbevisninger og praksiser til Scientologykirken. Denne erklæringen kan modifiseres av det faktum at jeg også ville være kritisk overfor mange andre religiøse bevegelser.

IRVING HEXHAM

6. februar 1978

Når han skrev denne artikkelen, var dr. Hexham assisterende professor i religionsfilosofi ved Regent College i Vancouver i B.C. i Canada.